MÅNEDSBLADET

Glemmer du

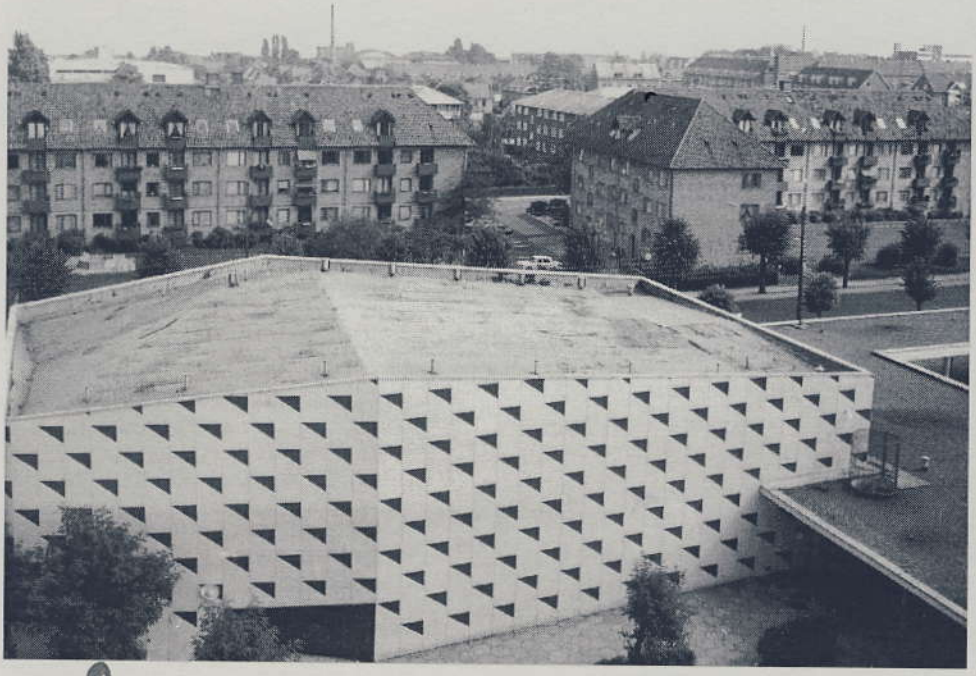

Loppen

Kastrup Bio

Nr. 9 - Oktober 2004
Tårnby Kommunebiblioteker - Lokalhistorisk Samling

Forsideillustration:
Kastrup Bio, 1972.

I denne udgave af "Glemmer du" er der hentet inspiration fra:

Pedersen, Karl : Lillebror på Saltværksvej - utrykt manuskript.
Diverse avisartikler.

ISSN 1397-5412

Glemmer du er udgivet af: Tårnby Kommunebiblioteker, Lokalhistorisk Samling
Skrevet og redigeret af: Inger Kjær Jansen
Layout: Vicky Bonde

Loppen - Kastrup Bio

Hvem har ikke siddet i biografens mørke og følt med helten og heltinden ja måske endda identificeret sig med dem. Eller fået sig en sund latter over Gøg og Gokke eller Olsen Banden, eller følt spændingen stige i en gyser. Jo filmlærredet har givet os alle forrygende oplevelser.

De første filmforevisninger herhjemme foregik i slutningen af 1890'erne udendørs i Tivoli eller med omrejsende operatører. Man var ikke helt sikker på, om filmmediet var levedygtigt, derfor varede det ca. 10 år, inden de første bygninger for filmforevisninger dukkede op.

I år er det 100 år siden, Danmarks første faste biograf åbnede nemlig Kosmorama på Østergade i København i 1904.

Det varede blot 14 år, så kunne Kastrup slå dørene op for kommunens første biograf

Loppen

Kastrup Bio startede sine leveår i Alleen. Det var gårdejer og sognefoged Peter Dirchsen, der havde fået den ide at søge om bevilling til at opføre og drive en biograf her. Amager Bladet skrev i den anledning fredag den 6.9.1918 følgende:

Kastrup Biografteater aabnede i Fredags og havde indbudt en snæver Kreds til at bese Teatret og overvære den første Forestilling. Der er Plads til 150 Mennesker i selve Teatret, der er holdt i en smuk, lysegraa Farve. Der forefindes 2 Rækker reserverede Pladser a 1 Kr., 4 Rækker 1. Plads a 60 Øre, 4 Rækker 2. Plads a 45 Øre og sluttelig 3 Rækker Børnepladser a 30 Øre.

Der vil være Forestilling hver Fredag, Lørdag og Søndag. I sidste Uge spilledes "Fjeldpigen" der er virkelig udmærket med nogle smukke Naturfilm, Kanefarter, Skiløb og Snestorm. Et Vintereventyr i de norske Fjelde.

Det er Hr. Dirchsens Agt at forny Programmet hver Uge og variere det med de mest spændende nye Films.

Det var ikke mindst børnene, der fik glæde af denne nye forlystelse i Kastrup. De sad som små lopper

Kastrups gamle biograf "Loppen", som lå i Alleen. Ved siden af lå det lille butikstorv, her lå en lille bager, slagter, skotøjsforretning, grønthandler og et sæbehus. Foto: Poul Broholm.

og hoppede i sæderne af glæde over det der skete på lærredet. Måske var det derfor at den hurtigt blev omdøbt til "Loppen"

Karl Pedersen, født et år efter biografens indvielse, fortæller i sine erindringer "Lillebror på Saltværksvej" om sine oplevelser her: *Og så fulgte, oh fryd, Kastrup Biografteater, kaldet Loppen. Op ad stentrappen kom man ind i ventesalen med to bænke og billetsalg. På væggen enkelte plakater for de kommende forestillinger, de så vist ud som i dag, d.v.s. tonen var nok lidt anderledes alligevel.*

I hjørnet jerngitterlågen der skulle modstå ungernes pres før åbningen med "Grisevogteren" bagved som beroligende element, endnu i sikkerhed. På væggen i hovedhøjde en lille bakke til at lægge cigaren på før man gik ind.

I billetlugen har jeg vist aldrig

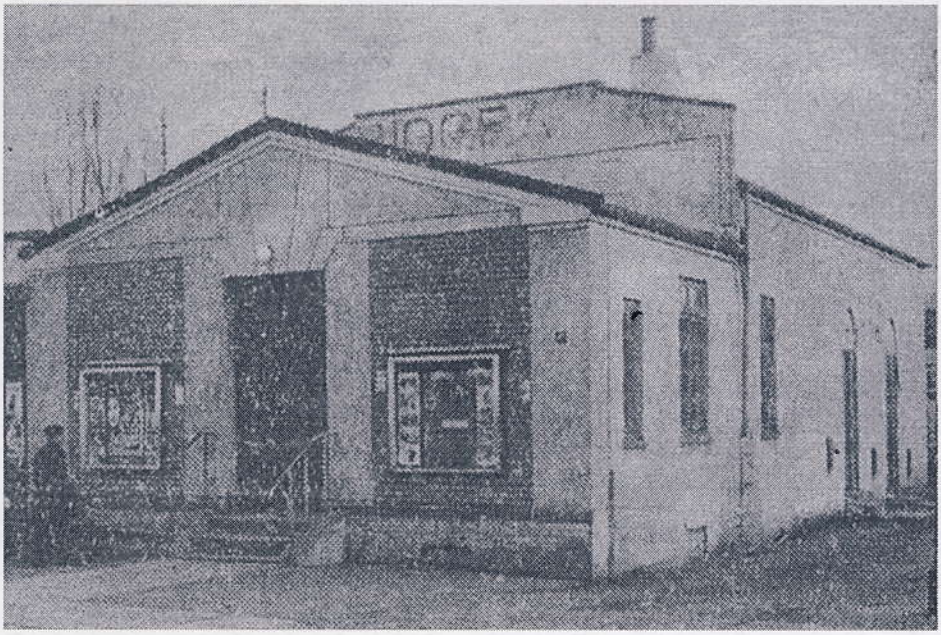

"Loppen" - Kastrup Bio, Alleen.

set andet end billetsælgerens hænder og billetter. De var grønne røde og hvide. At det var en kvinde var jeg klar over, der var jo fingerringe, men hendes ansigt, jeg kendte det ikke uanset at hun når billetsalget lukkede og den sidste publikummer var lukket ind, skred ned forbi rækkerne iført en meget bredskygget hat og en helt dækkende pelskrave for træk og satte sig bag skærmen der dækkede det opretstående klaver og hvor hun i de næste halvanden time var meget optaget, fra det blideste kys til indianernes gungrende ridt mod vognlejren. Altså før tonefilmens tid.

Så sad vi der. Det havde kostet 35 øre at komme så langt. De første 3 rækker med faste bænke for børn. Klapsæderne bagved af perforeret krydsfinér kostede 70 øre og de sidste to rækker, reserverede pladser med samme udstyr, kostede 1 kr. og 5 øre. Der var vel 120 – 130 pladser i Biffen.

Grisevogteren havde sluppet os ind efter at have revet kuponer af og iøvrigt værget så godt for sig som han nu kunne i det første pres og salen var hurtigt fyldt.

Ungerne larmede og spiste slik, lå på knæ eller rodede under

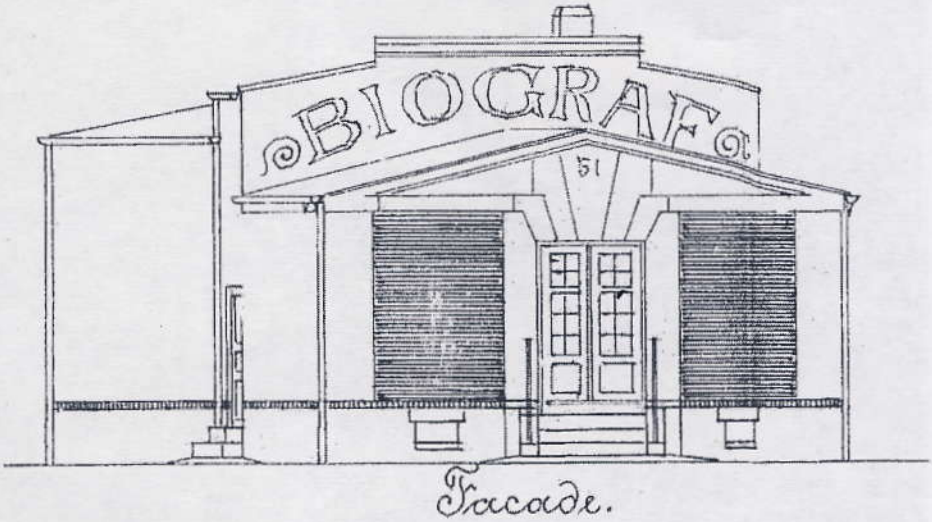

Bygningstegning af "Loppen" i Alleen, 1918.

bænken, en fes i det stille med stor virkning og enkelte af de voksne råbte lidt til hinanden.

Så blev der mørkt, lysstrålen sprang ud ved siden af operatørens kikhus i væggen bag os, pludselig var der stille – det var begyndt! Ingen reklamer, 12 akter, klaveret larmede, hvad hun spillede anede vi ikke, ænsede det overhovedet ikke. Der blev hurtigt varmt i rummet, vi svedte og vandet drev ned ad den oliemalede mørkegrønne væg.

Imellem akterne – eller når filmen som regel knækkede – blev udgangsdøren slået op og Grisevogteren skulle nu passe godt på at ingen sneg sig ind uden billet, hvad der let kunne prøves på, hvis nogen havde været ude at tisse op ad muren – og også hvis ingen havde været ude.

Tobaksrygning var som nu – men forresten den gang ikke i alle biografer – strengt forbudt. Og pludselig i en af pauserne, eller endda i mørket, stod Dirk, biografejer Dirk Dirchsen, gårdejeren fra Fortgaard på Kastrupvej ved Bachersvej, og lænede sig ind imellem to rækker, højrød i ansigtet med guldurkæde over vesten og råbte: "Hvem er det der ryger derinde? Ud, med det samme!" Han fik aldrig en synder.

Hvad fik vi? "Ungerne" med fregner og krøller, hund og uskyldige ansigter, der græd og grinede så vi var med og ønskede at udføre skarnstregerne selv, Buster Keaton på sit lokomotiv eller i den vilde autokørsel i gaderne, Harald Lloyd med de flade stråhat, hornbriller eller spadserestok eller Chaplin som guldgraver i den kolde hytte, støvlespiser og bjørnebervinger, som de hjælpsomme og forelskede, i strid med tykke mænd og politibetjente og med drengen Jackie Coogan.

Der var Tom Mix, "Kovbojderen" med den hvide hat og sin hvide hest, indianere der red og kastede med brandfakler og skød med bue og pil og skalperede blegansigterne, vi så soldaterne marchere mellem Indiens elefanter og vi så skævøjede kinesere i Shanghaj.

Der var Marx Brothers, de fire galninge Groucho, Chico, Zeppo - og så Harpo, den stumme. For os var de alle stumme og vi kæmpede og gennem teksterne på lærredet med det ene øje på billedet – eller også var det lige meget med teksten.

Og så har jeg nær glemt Fyrtårnet og Bivognen, der futtede rundt og lavede ulykker alle vegne, ofte på flugt, vi var med dem og opilnede dem med høje råb når lykken pludselig vendte. Så blev Bivognen forelsket mens pigerne grinede af ham og Fyrtårnet slog øjnene ned. Fy og Bi, det var sagen. På forhånd var vi opstemte og forventningsfulde, ondt i maven fik vi af at grine, pludselig afløst af en koldrislen i kroppen. Men det endte godt.

Og så blev lyset tændt og vi tumlede ud.

Nye lokaliteter

Efterspørgslen på bedre teknik og flere siddepladser førte efter nogle årtier til et ønske om og behov for en ny biograf i Kastrup. Da boligbebyggelsen Skottegården med butikscentret Kastrup Midtpunkt var under opførelse i 1952-1954, sikrede kommunen sig en bindende garanti for, at en ny biograf kunne opføres i tilknytning til butikscentret. Men biografen blev dog ikke af den grund kommunal i denne omgang.

Berlingske Aftenavis skrev den 21.1.1954:

Biograf fra 1918 i Kastrup afløses

Et væsentligt Skridt paa Vejen mod Afhjælpning af Biografnøden paa Amager.

Biografen ved Skottegaarden og det nye Butikstorv i Taarnby

Kommune faar Premiére 2. Paaskedag den 19. April, og det ser Beboerne i de nye Kvarterer derude hen til med store Forventninger. Den skal uændret hedde Kastrup Bio. Bevillingshaveren, Dirchsen, flytter sin Bevilling over til det nye Etablissement.

Den nuværende Kastrup Bio er fra 1918. Den er bygget som Biograf med 170 Pladser og var for sin Tid ganske tidssvarende. Pladskravene er imidlertid forøget betydeligt, baade til Siddepladser og til Teknikken. I Kastrup Bio er der kun Plads til een Foreføringsmaskine, hvilket bevirker, at Filmen midt under Forestillingen maa afbrydes af en Pause.

I den nye Kastrup Bio, der opføres efter Arkitekt Jean Fehmerlings Tegninger, bliver der Plads til 600 Personer. Den udstyres med det store Lærred og faar fuldt ud tidssvarende tekniske Installationer. Udefra staar Bygningensom en imponerende Blok i Landskabet, men Facaderne vil blive dækket af mangefarvede Plader i et Harlekinmønster.

Det er paa høje tid denne del af Byen faar en ordentlig Biograf. Planerne har for længe siden været klar fra Biografejerens Side, men i 1940, da de blev forelagt, standsedes Arbejdet paa Grund af Krigen, og desuden var byplanforholdene endnu ikke i Orden. Den nye Byplan forudsætter, at Kommunen faar tre Biografer, nemlig foruden Kastrup Bio en Biograf i Kvarteret ved Taarnby Kirke og en Biograf i Boligbebyggelsen ved Amager Landevej. Ingen af disse Projekter staar dog foreløbig foran Virkeliggørelse. Ved Amager Landevej er der afsat Areal til en Biograf, men bygherren har faaet Kommunens tilladelse til at udsætte Opførelsen, blandt andet af Hensyn til nogle Biografplaner i Københavns Kommunes Omraade ved Syndbyvester Plads, hvor den socialdemokratiske Kulturorganisation "Arte" har faaet Bevilling. Dennes Opførelse ligger dog ogsaa et Stykke ud i Fremtiden.

Men Kastrup Bio i den nye Skikkelse og med Harlekinkostume er nu ved at være en Kendsgerning, og dermed afhjælpes et Savn i et enkelt Omraade af Amager, der iøvrigt altid har været meget sparsomt forsynet med gode Biografer.

Amagerlands Producent- og Skytteblad kunne den 15.5.1954 fortælle følgende om indvielsen:

Biografleder Leif Mønsted viser stolt den nyrenoverede biograf frem.
Foto KT-posten, 1985.

Den nye Kastrup Biograf indviet Store Bededag

Søndag Aften lukkede den gamle Kastrup Biograf i Alléen for sidste Gang sine Porte, og et taknemligt Publikum tog Afsked med de ikke længere tidssvarende Lokaler, hvor de gennem en Menneskealder havde været trofaste Gælster og maaske her i sin Tid havde overværet deres første Biograffo-restilling. Gennem Aarene havde Biografejer Dirk P. Dirchsen været Teatrets Bevillingshaver, og det har derfor glædet mange, at ogsaa Hr. Dirchsen fik Bevilling til den nye Biograf, der indviedes i Gaar, St. Bededag. Om eftermiddagen samledes en lang Række indbudte Gæster til Indvielsen, og efter at det smukke Lokale var beset og beundret, vistes et Par Smaafilm paa det nye Lærred, hvorefter Hr. Dirk P. Dirchsen bød paa Vin og Kransekage.

Blandt de indbudte var Repræsentanter for Ministeriet, Amtsraadet, Taarnby Kommunalbestyrelse, Filmsudlejerne, Politiet, Haandværkerne, Arkitekter, Ingeniørerne, Pressen, og flere Biografteaterdirektører var kommet til Stede.

Det er den kendte Arkitekt Jean Fehmerling, der har Ansvr for det smukke Biografrum, der rummer

"Flygtning 90" holder koncert i Kastrup Bio. Foto KT-posten.

605 Pladsen, og de magelige Stole er udført af Odense Stolefabrik. Tæpper og Løbere er leveret af Dekoratør og Taperserermester Hørgensen, Islands Brugge, og de smukke Blomsterarrangementer skyldes Firmaet Bartholdys Blomster, Torvegade 55. Det nye moderne Tonefilmsanlæg er leveret af Bang og Olufsen, Struer, og Professor Ingerslev har staaet for den akustiske Regulering. Det ny Filmlærred er 5x12 m og kan benyttes baade til Wide-schren og Cenemacap Film.

I den nye Biograf fortsætter den elskværdige Fru K. Dirchsen som Inspektør.

"Amagerlands Producent- og Skytteblad" udtrykker vore bedste Ønsker med den nye Biograf, idet vi ønsker Held og Lykke fremover.

Irma eller biograf

Fjernsynets indtog i de danske hjem igennem 1960´erne førte til tilbagegang for biograferne også for Kastrup Bio. Bigrafdirektør Dirchsen havde forsøgt sig med at

udleje foyeren til en grillbar men kørte alligevel med et dundrende underskud i begyndelsen af 1970´erne. Irma ønskede at få en afdeling i Kastrup Midtpunkt og forhandlede i 1972 seriøst med biografdirektøren om at overtage Kastrup Bio og her indrette et supermarked. Dirchsens bevilling udløb i 1975 men han var indstillet på, at Irma kunne overtage biografen inden da. I juli 1972 holdt biografen lukket men det skyldtes ikke Irmas overtagelse, oplyste Dircksen til pressen, men at personalet skulle på charterferie sammen! Genåbningen af biografen ville finde sted den 30. juli med filmen "Dirty Harry" !!!

Men Irma havde ikke taget højde for kommunalbestyrelsens modstand imod, at butikskæden skulle overtage biografen. I slutningen af 1972 købte Tårnby Kommune Kastrup Bio efter at have fået den tilbudt af den gamle biografdirektør. Prisen var 1 ¼ mill. Kroner.

Biografen skulle herefter drives med kommunale midler. Den blev i efterfølgende tid ombygget så den også kunne benyttes til koncerter og teaterforestillinger arrangeret af Amager Teatret, der tidligere havde benyttet Nordregårdskolen. Den første forestilling løb af stablen søndag den 7. oktober 1973. Der blev spillet Bertolt Brechts "Mutter Courage" med Bodil Udsen i hovedrollen. Den nye biografdirektør var Leif Mønsted, der havde erfaringer fra biografdrift i Nyborg men også kendte filmverdenen som både skuespiller, produktionsleder og pressemedarbejder. Den første film, der blev vist, var "Emil fra Lønneberg".

I 1985 blev de 482 stole udskiftet med nye og måske mere behagelige, og endelig i 1989 fik Kastrup Bio en lille sal med plads til 146 personer. Den første forestilling var "Fisken de kaldte Wanda". Et par måneder før indvielsen af den lille sal døde Leif Mønsted, hans kone, Birthe Mønsted, efterfulgte ham som biografdirektør og leder stadig den populære biograf.

Forestilling i Kastrup Bio den 9.1.1988.

Hvis du har billeder, oplysninger eller andet af lokalhistorisk interesse, så henvend dig til:

Lokalhistorisk Samling
Kamillevej 10
2770 Kastrup
Tlf. 32 46 05 45

www.bibliotek.taarnby.dk
Klik på **Lokalhistorisk Samling**

Vi har publikumsmaskine med adgang til internettet og mange slægtsforskerlinks.

Åbningstider:

Mandag	16.00 - 20.00
Tirsdag	12.00 - 16.00
Fredag	12.00 - 15.00

Lokalhistorisk Samling har desuden udstillinger på:

Kastrupgårdssamlingen

"Midt på Amager"
&
"KASTRUP GLAS"

Åbent Tirsdag til søndag
14.00-17.00
Onsdag tillige
14.00-20.00

Plyssen
Amager Strandvej 350:

Permanente og skiftende udstillinger

Åbent Lørdag og søndag
13.00-16.00